

Sygn.akt III AUa 782/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bożena Szponar - Jarocka (spr.)

Sędziowie: SA Marek Szymanowski

SA Teresa Suchcicka

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 lutego 2018 r. w B.

sprawy z odwołania M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o rentę socjalną

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 września 2017 r. sygn. akt III U 711/16

oddala apelację.

SSA Teresa Suchcicka SSA Bożena Szponar - Jarocka SSA Marek Szymanowski

Sygn. akt III AUa 782/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. decyzją z dnia 31.08.2016r., odmówił M. B. prawa do renty socjalnej, gdyż Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 23.08.2016 r. uznała, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył M. B.. Kwestionując zaskarżoną decyzję, domagał się przyznania prawa do renty socjalnej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 15 września 2017 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał M. B. prawo do renty socjalnej na okres od 1.07.2016 r. do 30.06.2018 r. (pkt 2) oraz stwierdził brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (pkt 2).

Sąd ten ustalił, iż M. B. urodził się w dniu (...) Decyzją z dnia 29.06.2009 r. organ rentowy przyznał mu prawo do renty socjalnej do 30.06.2012 r., a następnie kolejnymi przedłużał je do 30.06.2016 r. W dniu 30.06.2016 r. wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie prawa do renty socjalnej na dalszy okres. Lekarz orzecznik ZUS, orzeczeniem z dnia 08.08.2016 r. stwierdził, że M. B. jest nadal całkowicie niezdolny do pracy do 31.08.2018 r. W wyniku rozpoznania

zarzutu wadliwości orzeczenia zgłoszonego przez Zastępcę Głównego Lekarza Orzecznika, komisja lekarska ZUS, orzeczeniem z dnia 23.08.2016 r. stwierdziła, że M. B. nie jest całkowicie niezdolny do pracy. W konsekwencji zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił M. B. prawa do renty socjalnej.

W kontekście poczynionych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy odwołał się do treści art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27.06.2003 r. o rencie socjalnej, który to przepis stanowi podstawę przyznania prawa do renty socjalnej. Sąd przytoczył również definicje osoby niezdolnej do pracy zawartą w art. 12 ust. 1-3 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy wskazał, że decydujące znaczenie dla prawidłowego zastosowania w niniejszej sprawie prawa materialnego (art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej w związku z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) miało ustalenie, czy po zakończeniu okresu, na jaki uprzednio przyznano odwołującemu prawo do renty socjalnej, odwołujący był nadal osobą całkowicie niezdolną do pracy na skutek naruszenia sprawności organizmu spowodowanego schorzeniami powstałymi przed ukończeniem przez nią 18 roku życia lub podczas nauki w szkole przed ukończeniem 25 roku życia.

Na powyższą okoliczność Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu neurologii, ortopedii i rehabilitacji. Biegli sądowi z zakresu ortopedii G. K. i neurologii R. Z. rozpoznali u odwołującego: mózgowie porażenie dziecięce, niedowład spastyczny prawej kończyny dolnej, stopy końsko-szpótowate oraz lewostronną skoliozę piersiową I stopnia i orzekli, że powyższe schorzenia istniejące u odwołującego się i ich stopień klinicznego nasilenia powodują całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej na okres 2 lat od daty ustania świadczenia w dniu 30.06.2016 r. W uzasadnieniu biegli stwierdzili, że niedowład spastyczny prawej kończyny dolnej oraz zniekształcenia wtórne stawów skokowych i stóp utrudniają w znacznym stopniu przemieszczanie się. Z uwagi na ww. dysfunkcje przeciwwskazana jest praca fizyczna wymagająca dłuższego stania, chodzenia i praca na wysokości. Zdaniem biegłych praca w zawodzie kucharza jest istotnie ograniczona – innych kwalifikacji ubezpieczony nie posiada. Odwołujący podjął dalszą edukację w celu nabycia dodatkowych umiejętności, dających szansę na podjęcie zatrudnienia i na ten okres nauki biegli orzekli o całkowitej niezdolności do pracy.

Na skutek zastrzeżeń złożonych przez organ rentowy, Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu neurologii i ortopedii. Biegli sądowi powyższych specjalności rozpoznali u odwołującego: mózgowie porażenie dziecięce pod postacią niedowładu spastycznego kończyny dolnej prawej i stopami końsko-szpótowatymi obu stóp; przebytą operację stopy prawej w 2006 r. oraz skrzywienie kręgosłupa piersiowego I stopnia i orzekli, że schorzenia istniejące u odwołującego się i ich stopień klinicznego nasilenia powodują całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej na okres 2 lat od daty ustania świadczenia w dniu 30.06.2016 r. W uzasadnieniu biegli stwierdzili, że u odwołującego istnieje naruszenie sprawności organizmu z zakresu nerwowo-mięśniowo-szkieletowego związane z ruchem. Dysfunkcje istniejące u odwołującego się naruszają sprawność organizmu w stopniu umiarkowanym i mają charakter przewlekły stabilny. W porównaniu do poprzednich badań orzeczniczych nie nastąpiła poprawa stanu zdrowia. W opinii uzupełniającej biegli sądowi podtrzymali uprzednio wydaną opinię, iż ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy na okres 2 lat od daty ustania świadczenia w dniu 30.06.2016 r. Zdaniem biegłych sądowych obecny stan zdrowia odwołującego, gdzie stwierdzono odchylenia w badaniu przedmiotowym (niedowład spastyczny kończyny dolnej prawej ze skróceniem tej kończyny, zniekształconymi stopami, znacznym, skrzywieniem kręgosłupa piersiowego i ograniczeniem ruchomości oraz nasilonymi bólami od 2-3 lat utrudniają w sposób znaczący poruszanie się, wykonywanie ruchów kręgosłupem, wykonywanie czynności rękoma z powodu nasilonych bólów opasujących klatki piersiowej i jest podstawą do orzeczenia dalszej całkowitej niezdolności do pracy.

Sąd I instancji na mocy art. 217 § 3 k.p.c. oddalił wniosek dowodowy organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych z zakresu ortopedii i neurologii, uznając, że sprawa została dostatecznie wyjaśniona do merytorycznego wyjaśnienia.

W ocenie Sądu pierwszej instancji należało podzielić ustalenia i wnioski poczynione przez biegłych z zakresu ortopedii i neurologii opiniujących na potrzeby niniejszej sprawy. Biegli rzeczowo, logicznie i szczegółowo uzasadnili

swoje stanowiska zarówno w zakresie postawionej diagnozy, jak i jej skutków w postaci całkowitej niezdolności odwołującego do pracy. Opinie tych biegłych mogły stanowić podstawę do orzekania w niniejszej sprawie, są bowiem kompletne: podstawę ich wydania stanowiły nie tylko analizy całej dokumentacji lekarskiej, ale także wywiad z odwołującym oraz jego badania. Sąd podkreślił, że na uwadze należało mieć, że kumulacja chorób odwołującego była procesem, który rozwijał się na przestrzeni kilku lat. Zarówno dziecięce porażenie mózgowe jak i niedowład spastyczny prawej kończyny dolnej były naruszeniami sprawności organizmu powstałymi przed ukończeniem 18 roku życia przez M. B.. W kumulacji schorzeń powstała u odwołującego się całkowita niezdolność do pracy, która ujawniła się 2009 roku i nadal trwa. Odwołujący podjął dalszą edukację w celu zdobycia innego zawodu niż kucharz. Nauka ta ma trwać jeszcze 1,5 roku. Biegli sądowi w opinii uzupełniającej odnosząc się do zastrzeżeń ZUS wskazali, że stwierdzone dolegliwości utrudniają w sposób znaczący poruszanie się, wykonywanie ruchów kręgosłupa, jak też trudności wykonywania czynności rękoma z powodu bólów opasających klatki piersiowej. Choroby te odnoszą się do całego zespołu w zakresie sprawności ruchowej tj. kończyn dolnych, kończyn górnych i kręgosłupa i to warunkuje niemożliwość podjęcia pracy w warunkach normalnych. Powyższe schorzenia jak też ich natężenie w ocenie biegłych nie tylko dyskwalifikują odwołującego w zakresie wykonywania zawodu kucharza ale i w innych zawodach. Oceniając opinię biegłych Sąd Okręgowy miał też na uwadze, że już na etapie postępowania przed ZUS lekarz orzecznik po badaniu w dniu 8.08.2016 r. uznał odwołującego za całkowicie niezdolnego do pracy do 31.08.2018 r., czyli na okres dłuższy niż wskazali biegli.

Z tych względów Sąd pierwszej instancji uznał, że całkowita niezdolność do pracy u M. B. nadal trwa i nie nastąpiła poprawa w stosunku do poprzednich badań, kiedy to organ rentowy przyznawał ubezpieczonemu prawo do renty socjalnej. Odwołujący spełnia zatem przesłanki do przyznania mu prawa do renty socjalnej okresowej do 30.06.2018 r.

Wobec powyższych okoliczności, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w pkt 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję.

W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie istniały podstawy do obciążenia odpowiedzialnością organu rentowego za nieprzyznanie odwołującemu prawa do renty już na etapie postępowania przed ZUS (art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Kwestia oceny zdolności odwołującego do pracy nie była jednoznaczna, z uwagi na złożoność chorób, a do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy niezbędne były opinie dwóch zespołów biegłych sądowych – pkt 2 wyroku.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczący pkt 1, zarzucając w tym zakresie:

1. naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27.06.2003 r. o rencie socjalnej (tekst. Jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 982 z późn.zm.) w związku z art. 12 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) poprzez uznanie, że odwołujący jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w okresie od 1.07.2016 r. do dnia 30.06.2018 r. i przysługuje mu z tego tytułu prawo do renty socjalnej;

2. istotne uchybienia procesowe, które miały wpływ na treść wyroku, w szczególności naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nienależyte rozważenie zebranego materiału dowodowego i w rezultacie niewyjaśnienie sprzeczności pomiędzy badaniem przedmiotowym dokonany przez biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii, opisanym w opinii z dnia 11.02.2017 r. oraz opinii uzupełniającej z dnia 13.05.2017 r., a opisem tego badania zawartym w stanowisku Komisji Lekarskiej ZUS wydanym w toku postępowania orzeczniczego przed organem rentowym, zastrzeżeń do opinii biegłych sądowych złożonych przez organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 23.01.2017 r., opinii lekarskiej z dnia 4.04.2017 r., oraz bezzasadne uznanie opinii biegłych za logicznie i szczegółowo uzasadnione, mogące stanowić podstawę orzekania;

- art. 278 § 1 i 2 k.p.c., art. 286 k.p.c., art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego organu rentowego o powołanie innych biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii

zgłoszonego przez organ rentowy wraz z zastrzeżeniami wobec opinii uzupełniającej biegłych sądowych z dnia 13.05.2017 r. i uznanie, że okoliczności sporne zostały wyjaśnione,

Organ rentowy wniósł o rozpoznanie postanowienia Sądu I instancji o oddaleniu wniosku dowodowego zgłoszonego przez organ rentowy wobec opinii uzupełniającej biegłych z dnia 13.05.2017 r. i ponowne jego rozpoznanie przez Sąd II instancji oraz powołanie innych biegłych sądowych z zakresu neurologii i ortopedii.

W związku z powyższym skarżący wniósł o dokonanie zmiany wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie. Wbrew zawartym w niej zarzutom, Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy, dokonał trafnej, zgodnej z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, w szczególności opinii dwóch zespołów biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii i zasadnie uznał, że M. B. jest nadal całkowicie niezdolny do pracy od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2018 r., a niezdolność ta powstała przed ukończeniem 18 roku życia. Wbrew zarzutom apelacji, Sąd pierwszej instancji, rozstrzygając kwestię spełnienia przez wnioskodawcę przesłanek przyznania prawa do dalszej renty socjalnej nie dopuścił się też naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. przepisów art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej w zw. z art. 12 ust. 1 i 2 oraz 13 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Apelacyjny w całości aprobuje stanowisko Sądu Okręgowego wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy przyjmuje za swoje.

W sprawie podkreślić należy, iż wnioskodawca M. B. w okresie od 1 maja 2009 r. do dnia 30 czerwca 2016 r. był uprawniony do renty socjalnej (decyzje organu rentowego w aktach ZUS). W dniu 30 czerwca 2016 r. złożył kolejny wniosek o przyznanie prawa do renty socjalnej. Kwestią sporną w niniejszej sprawie było ustalenie, czy ubezpieczony M. B. spełnia przesłanki niezbędne do uzyskania prawa do renty socjalnej na dalszy okres, a w szczególności czy jest nadal po dniu 30 czerwca 2016 r. osobą całkowicie niezdolną do pracy.

Renta socjalna jest świadczeniem o szczególnym charakterze, pełni bowiem funkcję zabezpieczającą, a jej celem jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed wejściem danej osoby na rynek pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2008 r., sygn. I UK 264/07, Legalis nr 107437). Zgodnie z art. 4 ustawy o rencie socjalnej, świadczenie przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia, w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej (ust. 1). Osobie tej przysługuje renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała, bądź renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa (ust. 2).

Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje się stosując odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (zwana dalej: ustawą emerytalną), m.in. art. 12 i 13 tej ustawy (na podstawie odesłania wynikającego z art. 5 i 15 ustawy o rencie socjalnej). W myśl art. 12 ustawy emerytalnej, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Natomiast zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej, przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się między innymi stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Ponadto, zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, całkowita niezdolność do pracy wyraża się w spełnieniu łącznie kryterium biologicznego, polegającego na tym, że stan organizmu dotkniętego schorzeniami naruszającymi jego sprawność powoduje całkowitą niezdolność do jakiegokolwiek pracy oraz kryterium

ekonomicznego polegającego na całkowitej utracie zdolności do zarobkowania wykonywaniem jakiegokolwiek pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 21 grudnia 2004 r., I UK 28/04, Legalis nr 209630).

Jak trafnie podkreślił Sąd I instancji, ustalenie niezdolności do pracy w zasadzie nie jest możliwe bez odwołania się do wiadomości specjalnych w rozumieniu art. 278 § 1 k.p.c. Uzyskanie wiadomości specjalnych w świetle tego przepisu wymagało zasięgnięcia opinii biegłych lekarzy właściwych specjalności w celu oceny stanu zdrowia wnioskodawcy z punktu widzenia możliwości wykonywania pracy zarobkowej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2007 r., I UK 304/06, LEX nr 898844). Mając to na względzie, Sąd Okręgowy poczynił zasadne ustalenia dotyczące kwestii zdolności M. B. do pracy, opierając się na wnioskach wynikających ze sporządzonych w sprawie opinii dwóch zespołów biegłych lekarzy sądowych z zakresu ortopedii i neurologii. Wybór specjalistów odpowiada schorzeniom, które dotyczą odwołującego i nie nasuwa zastrzeżeń. Nie budzi również wątpliwości Sądu Apelacyjnego ocena wartości opinii biegłych, co do rzetelności i prawidłowości jej sporządzenia.

Pierwszy zespół biegłych z zakresu ortopedii i neurologii po rozpoznaniu u wnioskodawcy mózgowego porażenia dziecięcego, niedowładu spastycznego prawej kończyny dolnej, stóp końsko-szpotaowych oraz lewostronnej skoliozy piersiowej I stopnia orzekł, że powyższe schorzenia powodują u odwołującego całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej na okres 2 lat od daty ustania świadczenia w dniu 30.06.2016 r. (k. 19-27).

Podobnie drugi zespół biegłych w składzie ortopeda i neurolog rozpoznał u M. B.: mózgowie porażenie dziecięce pod postacią niedowładu spastycznego kończyny dolnej prawej i stopami końsko-szpotaowymi obu stóp; przebytą operację stopy prawej w 2006 r. oraz skrzywienie kręgosłupa piersiowego I stopnia. W ocenie tych biegłych rodzaj i stopień nasilenia rozpoznanych u odwołującego schorzeń powoduje u niego całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej na okres 2 lat od daty ustania świadczenia w dniu 30.06.2016 r. Uzasadniając swoje stanowisko biegli sądowi stwierdzili, że u odwołującego istnieje naruszenie sprawności organizmu z zakresu nerwowo-mięśniowo-szkieletowego związane z ruchem. Ww. dysfunkcje naruszają sprawność organizmu odwołującego w stopniu umiarkowanym, mają charakter przewlekły stabilny. W ocenie biegłych w porównaniu do poprzednich badań orzeczniczych nie nastąpiła poprawa stanu zdrowia. (k. 46-48). W opinii uzupełniającej biegli sądowi podtrzymali swoje stanowisko w zakresie oceny stanu zdrowia odwołującego. Zdaniem biegłych sądowych obecny stan zdrowia M. B. utrudnia w sposób znaczący poruszanie się, wykonywanie ruchów kręgosłupa, wykonywanie czynności rękoma z powodu nasilonych bólów opasujących klatkę piersiową (k. 69).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy prawidłowo uznał powyższe opinie dwóch zespołów biegłych sądowych za rzeczowe, wszechstronne i miarodajne do czynienia ustaleń faktycznych. Opinie te w sposób fachowy i szczegółowy opisują występujące u wnioskodawcy schorzenia oraz wyczerpująco wyjaśniają, z jakich względów biegli uznali, że schorzenia te powodują u M. B. nadal okresową całkowitą niezdolność do pracy. Opinie zostały sporządzone przez specjalistów posiadających gruntowną wiedzę z zakresu swoich specjalności oraz długoletnie doświadczenie zawodowe i co istotne dwa zespoły biegłych mimo, że opiniowały oddzielnie doszły do zbieżnych wniosków. Przy ocenie stanu zdrowia wnioskodawcy i uznaniu, że stwierdzone u niego schorzenia naruszają nadal funkcjonowanie organizmu w stopniu sprowadzającym całkowitą niezdolność do pracy, biegli oparli się na dokumentacji medycznej z dotychczasowego leczenia, wywiadzie oraz wynikach przeprowadzonych badań odwołującego. Biegli mieli również na uwadze okoliczność, iż wnioskodawca przez 7 lat pobierał rentę socjalną i uznali, że stan jego zdrowia nie uległ poprawie w stopniu powodującym odzyskanie zdolności do pracy przynajmniej w stopniu częściowym. Ponadto należy podkreślić, że biegli sądowi opiniujący w niniejszej sprawie przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy mieli na uwadze również kryteria określone w art. 13 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach FUS, tj. stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jakiemu poddaje się wnioskodawca, jak też możliwość wykonywania pracy w wyuczonym zawodzie kucharza, wiek wnioskodawcy (w momencie ostatniego badania 26 lat), i predyspozycje psychofizyczne wnioskodawcy. Pierwszy zespół biegłych sądowych jednoznacznie wskazał, że ze względu na stwierdzone u odwołującego dysfunkcje przeciwwskazana jest praca fizyczna, w tym kucharza, a innych kwalifikacji wnioskodawca dotychczas nie zdobył. Biegli wskazali, iż odwołujący podjął dalszą edukację (jeszcze przez około 1,5 roku) w celu nabycia dodatkowych umiejętności, dających szansę na podjęcie zatrudnienia (k.19-20). Tożsame stanowisko w tym zakresie zajął drugi

zespół biegłych sądowych z zakresu neurologii i ortopedii. Biegli ci wskazali, że M. B. w wyuczonym zawodzie kucharza (praca wymagająca chodzenia, sprawności kończyn dolnych i szybkiego przemieszczania się) nie może pracować i ze względu na niemożność wykonywania zawodu podjął on dalszą naukę w celu podjęcia w przyszłości zatrudnienia (k.47,69).

Sąd Okręgowy, dokonując oceny prawidłowości wydanych w sprawie opinii uznał je za wiarygodny dowód, a stanowisko należyście uzasadnił, wbrew zarzutom apelacji nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów zakreślonych w przepisie art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z treścią tego przepisu, Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie. Podkreślić przy tym należy, że specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Dokonując tej oceny sąd w każdym wypadku powinien kontrolować wypowiedzi biegłych pod kątem ich zgodności z zasadami logiki, poziomu wiedzy biegłych, sposobu motywowania ich stanowiska, podstaw teoretycznych opinii, a także stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98 – OSNC 2001, z. 4, poz. 64 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 r., IV CKN 1383/00 – LEX nr 52 544). Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy mając na względzie zgromadzony materiał dowodowy trafnie ustalił, że ze względu na obecny stan zdrowia wnioskodawca nadal po dniu 30 czerwca 2016 r. nie jest zdolny do wykonywania pracy zarobkowej, zaś twierdzenia zawarte w apelacji stanowią w istocie polemikę z prawidłowo dokonanymi przez Sąd I instancji ustaleniami. Sam fakt kwestionowania wniosków opinii biegłych sądowych nie stanowi wystarczającej podstawy do uznania, że wyrok został wydany z naruszeniem prawa procesowego. Podkreślić należy, że biegli w sposób zgodny, stanowczy i pewny wypowiedzieli się co do stanu zdrowia wnioskodawcy i braku zdolności do wykonywania pracy. W ocenie Sądu II instancji ocena wartości opinii przez Sąd w świetle dokładnego uzasadnienia opinii nie budzi wątpliwości. Dokonana w ten sposób ocena zebranego materiału dowodowego jest zgodna z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej.

Zdaniem Sądu drugiej instancji sam fakt, iż wnioski wynikające z opinii (podstawowej i uzupełniającej) biegłych sądowych neurologa i ortepedy nie pokrywają się ze stanowiskiem Komisji Lekarskiej ZUS, nie oznacza naruszenia zasady wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego. Wbrew zarzutom apelacji, mając na względzie spójne i logiczne stanowisko dwóch zespołów biegłych lekarzy neurologa i ortepedy, uzupełnione dokumentacją medyczną uznać należy, iż poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia są prawidłowe i nie zawierają błędów natury faktycznej i logicznej.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego oparcie się przez Sąd Okręgowy na jednoznacznych opiniach dwóch zespołów biegłych neurologa i ortepedy co do istnienia dalszej całkowitej niezdolności do pracy u M. B. nie spowodowało naruszenia art. 278 § 1 i 2 k.p.c., art. 286 k.p.c., art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii nowych biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii. W ocenie Sądu Apelacyjnego pomimo zgłoszonych przez organ rentowy zastrzeżeń, dowody ze wskazanych opinii biegłych lekarzy dawały merytoryczną podstawę do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a dopuszczanie kolejnych dowodów z opinii biegłych sądowych tych samych specjalności zmierzałoby jedynie do nieuzasadnionego przedłużania postępowania sądowego. Jak słusznie stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 lutego 2003 r., sygn. V CKN 1622/00, LEX nr 141384, sąd rozpatrujący sprawę nie jest obowiązany dopuszczać kolejnych dowodów z opinii biegłych tylko dlatego, że złożona opinia jest dla strony niekorzystna. Sąd Apelacyjny aprobuje też pogląd Sądu Najwyższego, iż Sąd drugiej instancji może poprzestać na dowodzie z opinii biegłych lekarzy sądowych, przeprowadzonym w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, gdy uzna ją za wystarczającą. Nie ma obowiązku powoływania dowodu z opinii innych biegłych lekarzy tylko dlatego, że strona uważa, iż opinia taka mogłaby być dla niej bardziej korzystna (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 roku, II UKN 604/2000, Prawo pracy i prawo socjalne - Przegląd orzecznictwa (...) str. 67) Sporządzone w sprawie opinie biegłych zostały sporządzone w sposób rzetelny i fachowy oraz jednoznacznie wyjaśniły wszystkie okoliczności dotyczące stanu zdrowia odwołującego i ich wpływu na możliwość wykonywania przez niego pracy zarobkowej. W świetle powyższego brak było również

podstaw do uzupełniania postępowania dowodowego przed Sądem Apelacyjnym. Stąd zgłoszony w apelacji wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii nowego zespołu biegłych z zakresu neurologii i ortopedii podlegał oddaleniu w myśl art. 217 § 3 k.p.c.

W takim stanie rzeczy Sąd Apelacyjny w pełni podzielił ocenę dowodów zaprezentowaną przez Sąd Okręgowy uznając jednocześnie, iż formułowane i podtrzymywane przez organ rentowy zarzuty w tym względzie nie są zasadne. W konsekwencji mając na uwadze prawidłowe ustalenia, iż M. B. jest nadal osobą okresową całkowicie niezdolną do pracy w związku z naruszeniem sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował przepisy prawa materialnego tj. art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej i art. 12 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przyznając wnioskodawcy prawo do renty socjalnej od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2018 r.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

SSA Teresa Suchcicka SSA Bożena Szponar – Jarocka SSA Marek Szymanowski